

Remissvar**Diarienummer: 2026/02625**

2026-10-09

Till

Livsmedelsverket

livsmedelsverket@slv.se

Remissvar om ändring i Livsmedelsverkets föreskrifter (LIVSFS 2014:4) om livsmedelsinformation

Sveriges Konsumenter är en obunden, ideell organisation, med 23 medlemsorganisationer, som arbetar för alla konsumenters bästa genom att granska företag, påverka politiken och stärka konsumenter. Sedan den 1 januari 2025 har det statliga verksamhetsstödet om drygt 5 miljoner kronor till oss som nationell konsumentorganisation tagits bort. Det innebär att organisationens möjlighet att bedriva konsumentpolitiskt arbete kraftigt har reducerats.

Inledning

Sveriges Konsumenter arbetar för att stärka konsumenters rättigheter och möjligheter att konsumera på ett säkert, medvetet, prisvärt och hållbart sätt. Livsmedel är en central konsumentfråga. Maten vi äter är en grundläggande del av vardagen, utgör en betydande del av hushållens utgifter och har stor påverkan på hälsa, miljö och klimat. Sveriges Konsumenter verkar för att det hållbara och hälsosamma valet ska vara enkelt och ekonomiskt tillgängligt. Inom livsmedelsområdet är tydlig och korrekt information, inklusive ursprung på kött, en förutsättning för att konsumenter ska kunna göra informerade och medvetna val. Vi vet dessutom att många konsumenter har ett särskilt stort intresse för köttets ursprung, bland annat med anledning av klimatpåverkan, beredskap, djurvälstånd och biologisk mångfald, och därför är det av särskild vikt att ursprungsland framgår tydligt, är korrekt och lättillgängligt för konsumenterna.

Sveriges Konsumenters synpunkter

Sveriges Konsumenter har länge velat se krav på att köttets ursprung ska redovisas på restaurang. Vi ser därför positivt på att de tillfälliga föreskrifterna har testats och att de föreslås bli permanenta. Det är ett litet steg på vägen till tydlig, korrekt och tillgänglig konsumentinformation. Men det är en lång väg kvar. Detta visar inte minst vår egen granskning ”[Klarar krogen biffen](#)” av de tillfälliga föreskrifterna från 2025, som visar att föreskrifterna är i stort behov av att omformuleras för att uppfylla sitt syfte med att tillgängliggöra information till konsumenterna.

Syftet med de tillfälliga föreskrifterna var att ge konsumenter tydlig information om köttets ursprung på restaurang och i annat storhushåll. Detta är ett viktigt önskemål från konsumenter vilket inte minst Livsmedelsverkets egen undersökning ”[Märkvärdigt](#)” från 2023 har visat. Det har även fler mervärden att redovisa köttets ursprung, där produktion och konsumtion av svenskt

kött i stället för utländskt är positivt ur beredskapssyfte och djurvälstånd. Med hållbara metoder som naturbete är det även positivt ur klimathänsyn och biologisk mångfald. Det finns alltså många skäl till att ange ursprungsland för kött på restaurang och i andra storkök, som möjliggör ett informerat val för konsumenten.

Trots föreskrifternas ursprungliga syfte om tydlig konsumentnytta har detta inte tagits med i beaktande när föreskrifterna nu blir permanenta. Här har föreskrifterna i stället utvärderats på hur pass enkla de är att följa för branschen. Vilket visar sig inte vara i linje med konsumenternas intresse. Detta är ett grundfel i utvärderingen, menar Sveriges Konsumenter.

Som konsumentföreträdare hade vi förväntat oss att även våra erfarenheter och synpunkter om de tillfälliga föreskrifterna (som vi delgivit Livsmedelsverket) hade beaktats i förslaget på permanenta föreskrifter. I konsekvensutvärderingen anges ett antal identifierade svagheter från respondenterna, vilka alla bör ses som starka signaler på att de tillfälliga föreskrifterna inte uppfyller sitt syfte. Bland annat att det hittills inte märkts någon effekt av reglerna och att de upplevs som uddlösa, samt att det är svårt att genomföra kontroll av muntlig information vilket kan medföra risk för bedrägerier. Vidare läser vi följande i konsekvensutredningen: ”Även med beaktande av de synpunkter som kommit fram bedöms det därför inte finnas skäl för att göra någon översyn av föreskrifternas utformning i dagsläget.” Vi tycker att det är ett mycket märkligt ställningstagande, och ställer oss frågande till hur olika aktörers svar är viktade.

Förslag på ändringar av föreskrifterna

Först och främst föreslår vi att en ny utvärdering genomförs av föreskrifterna, där även konsumentperspektivet beaktas. Det vore helt rimligt eftersom information om ursprung är till för att ge konsumenter möjlighet att göra ett informerat val.

Eftersom föreskrifterna ska fylla syftet att restauranggäster enkelt ska få information om köttets ursprung, presenterar vi nedan konsumentperspektivet – som tycks tappats bort helt i den konsekvensutredning som gjorts av föreskrifterna.

Gör skriftlig information obligatorisk. Den muntliga informationen är otillgänglig och opålitlig; därför är det ett slag i luften att låta den skriftliga informationen vara valfri. Vår undersökning visade att många konsumenter upplevde det som obekvämt att fråga personalen och att det samtidigt var svårt att bedöma hur sanningsenligt svaret var.

Omfatta alla försäljningsytor. Den obligatoriska ursprungsmärkningen bör omfatta alla försäljningsytor, och inte enbart den fysiska plats där verksamheten bedrivs. Konsumentinformation måste vara teknikneutral och finnas tillgänglig där konsumenter fattar sina köpbeslut. Det sker inte enbart på en fysisk servering, utan även i beställningsappar, på menyer och webbplatser. Att undanhålla information i dessa försäljningskanaler är ett stort och ogenomtänkt hål i regelverket.

Inkludera värmebehandlade produkter. De föreslagna föreskrifterna omfattar bara en begränsad del av allt kött som säljs. Konsumenter är lika intresserade av var korven, hamburgaren eller kebabens kött kommer ifrån. Frånvaro av ursprungsinformation på en stor del av köttprodukterna gör det omöjligt för konsumenter att fatta ett informerat beslut, och det främjar varken beredskap, djurvälstånd eller klimatet.

Sammanfattning

Sveriges Konsumenter välkomnar att de tillfälliga föreskrifterna om att redovisa köttets ursprung på restaurang och annat storhushåll föreslås bli permanenta. Vi menar dock att det är mycket olyckligt att konsumentperspektivet inte fått ta plats i konsekvensutredningens resultat, och att förslaget hade kunnat gå betydligt längre för att uppfylla sitt syfte om att göra informationen tillgänglig för konsumenter. Vi förväntar oss en fördjupad utvärdering av de nya föreskrifterna inom kort, där konsumenters upplevelser och erfarenheter beaktas.

Med ovanstående tillägg tillstyrker Sveriges Konsumenter förslagen i remissen.

Stockholm dag som ovan,

Johanna Hållén
Generalsekreterare, Sveriges Konsumenter

Föredragande

Maria Hammarling
Sakkunnig livsmedel